ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα) της 22ας Μαΐου 1980 *

Στην υπόθεση 143/79,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση των National Insurance Commissioner του Λονδίνου προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Margaret Walsh

και

National Insurance Officer,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 86 του κανονισμού 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73 επ.) και 8 του κανονισμού 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 138 επ.) καθώς και του όρου «εργαζόμενος» κατά την έννοια των δύο αυτών κανονισμών,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Touffait, πρόεδρο τμήματος, P. Pescatore και O. Due, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. Capotorti
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 11ης Σεπτεμβρίου 1979, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Σεπτεμβρίου 1979, το National Insurance Commissioner του Λονδίνου υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, έξι προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία και το κύρος ορισμένων διατάξεων των κανονισμών του Συμβουλίου 1408/71, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73 επ.) και 574/72, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 138 επ.). Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς, αφορώσας τις οφειλόμενες παροχές μητρότητας σε ένα πρόσωπο, τη Margaret Walsh, η οποία εργάστηκε άλλοτε στο Ηνωμένο Βασίλειο και άλλοτε στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας και η οποία, μετά από τοκετό της, που έλαβε χώρα στις 31 Ιουλίου 1974 στην Ιρλανδία, επέστρεψε να ζήσει στο Ηνωμένο Βασίλειο στις 21 Αυγούστου 1975.

2 Η Walsh η οποία, σύμφωνα με τις συλλεγείσες πληροφορίες, φαίνεται να συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις για να ζητήσει παροχές μητρότητας στην Ιρλανδία, δεν υπέβαλε ωστόσο σχετική αίτηση σ' αυτή τη χώρα. Αντιθέτως, μετά την επιστροφή της στο Ηνωμένο Βασίλειο, απευθύνθηκε, στις 3 Οκτωβρίου 1975, στο βρετανικό Insurance Officer για να ζητήσει τις παροχές μητρότητας που οφείλονται δυνάμει της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου. Παρόλο ότι η Walsh συγκέντρωνε τις προϋποθέσεις καταβολής εισφορών για την απόκτηση του δικαιώματος επί μειωμένων παροχών, ο Insurance Officer απέρριψε την αίτηση, με την αιτιολογία ότι δεν είχε υποβάλει την αίτηση εντός των οριζομένων προθεσμιών και η καθυστέρηση δεν ήταν δικαιολογημένη.

3 Κατόπιν της απορρίψεως της εφέσεως, την οποία η Walsh άσκησε ενώπιον τοπικού διοικητικού οργάνου, η ενδιαφερομένη προσέφυγε ενώπιον του National Insurance Commissioner. Κατά τη διάρκεια της ενώπιον αυτής της αρχής διαδικασίας, ορισμένα προβλήματα, αφορώντα την εφαρμογή της κοινοτικής κανονιστικής ρύθμισης στην προκειμένη περίπτωση, ανέκυψαν και ο Commissioner ζήτησε από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί των εξής προδικαστικών ερωτημάτων:

«1) Το πρόσωπο που συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις καταβολής εισφορών που θέτει ένα κράτος μέλος (στην προκειμένη περίπτωση το Ηνωμένο Βασίλειο) για την κτήση του δικαιώματος επί παροχών μητρότητας (στη συγκεκριμένη περίπτωση μειωμένων) που καλύπτουν όλη την περίοδο για την οποία ζητείται το ευεργέτημα των παροχών μητρότητας σ' αυτό το κράτος μέλος είναι "εργαζόμενος" κατά την έννοια

α) του κανονισμού ΕΟΚ 1408/71 και

β) του κανονισμού ΕΟΚ 574/72,

παρά το γεγονός ότι δεν κατέβαλε εισφορές κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου και δεν υποχρεούται να το πράξει;

2) Ο εργαζόμενος, ο οποίος συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις καταβολής εισφορών για τις παροχές μητρότητας (πλήρεις ή μειωμένες) βάσει της νομοθεσίας δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών (στη συγκεκριμένη περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας), πρέπει να θεωρείται, όσον αφορά το άρθρο 8 του κανονισμού 574/72, ότι "δικαιούται παροχών μητρότητος" βάσει αυτών των νομοθεσιών

α) είτε αυτός ο εργαζόμενος έχει ή δεν έχει απωλέσει το ευεργέτημα αυτών των παροχών, βάσει της νομοθεσίας ενός ή περισσοτέρων από αυτά τα κράτη μέλη, λόγω της εκπρόθεσμης υποβολής της αιτήσεώς του ή για άλλους λόγους, ή

β) μόνον αν η αίτηση αυτού του εργαζομένου μπορεί να ευωδοθεί υπό τη νομοθεσία όλων αυτών των κρατών μελών;

3) Πρέπει η αναφορά του άρθρου 8 του κανονισμού ΕΟΚ 574/72 στις "νομοθεσίες δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών" να θεωρείται ως α) περιλαμβάνουσα ή β) αποκλείουσα τους κανονισμούς της ΕΟΚ;

4) Στην περίπτωση εργαζομένου, ο οποίος δικαιούται τα ευεργετήματα των παροχών μητρότητας βάσει των νομοθεσιών δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών, κατά την έννοια του άρθρου 8 του κανονισμού ΕΟΚ 574/72, το οποίο ορίζει ότι οι παροχές αυτές χορηγούνται αποκλειστικά κατά τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου έλαβε χώρα ο τοκετός (στην προκειμένη περίπτωση της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας), έχει ως αποτέλεσμα να αποκλείει το δικαίωμα της προσφεύγουσας επί του ευεργετήματος των παροχών μητρότητας στα κράτη μέλη όπου δεν έλαβε χώρα ο τοκετός (στην προκειμένη περίπτωση στο Ηνωμένο Βασίλειο)

α) αποκλειστικά ως προς την περίοδο κατά την οποία η προσφεύγουσα μπορεί να δικαιούται του ευεργετήματος παροχών μητρότητας βάσει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο έλαβε χώρα ο τοκετός, ή

β) ως προς όλες τις παροχές μητρότητας τις σχετικές μ' αυτόν τον τοκετό σ' αυτά από τα κράτη μέλη όπου δεν έλαβε χώρα ο τοκετός;

5) Είναι το προαναφερθέν άρθρο 8 έγκυρο, στο μέτρο που έχει ως αποτέλεσμα να αποκλείει το ευεργέτημα της αιτούσας επί των παροχών μητρότητας στα κράτη μέλη όπου δεν έλαβε χώρα ο τοκετός και δεν έχει άραγε θεσπιστεί "ultra vires";

6) Έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 86 του κανονισμού ΕΟΚ 1408/71, περί της διαβιβάσεως των αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές, στην περίπτωση αιτήσεως η οποία, δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους (στην προκειμένη περίπτωση της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας), έπρεπε να έχει υποβληθεί εντός ορισμένης προθεσμίας σε αρχή, φορέα ή δικαστήριο αυτού του κράτους, δεν υποβλήθηκε, όμως, υποβληθείσα μετά την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, σε φορέα προβλεπόμενο από το νόμο ή σε αντίστοιχο δικαιοδοτικό όργανο άλλου κράτους μέλους (στην προκειμένη περίπτωση το Department of Health and Social Security, στο Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο);»

4 Ενώ τα ερωτήματα 1, 3 και 6 αφορούν διατάξεις ή εκφράσεις γενικού περιεχομένου, τα ερωτήματα 2, 4 και 5 αφορούν ειδικά προβλήματα και πρέπει να εξετασθούν υπό το φως των σκοπών των εν λόγω παροχών. Πρέπει, επομένως, να εξετασθούν αυτές οι δύο ομάδες διαδοχικά.

Επί των ερωτημάτων 1, 3 και 6

5 Το πρόβλημα που θέτει το πρώτο ερώτημα είναι, στην πραγματικότητα, αν η έκφραση «ασφαλισμένος υποχρεωτικά» που περιέχεται στον ορισμό του όρου «εργαζόμενος» στο άρθρο 1, παράγραφος 1, υποπαράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71 — ορισμός ο οποίος εφαρμόζεται επίσης και στο πλαίσιο του κανονισμού 574/72 — προϋποθέτει την υποχρεωτική καταβολή εισφορών κατά το χρονικό σημείο επελεύσεως του καλυπτόμενου από την ασφάλιση συμβάντος ή αν αρκεί, κατά την εν λόγω νομοθεσία, το ότι το πρόσωπο είναι ακόμα ασφαλισμένο κατά την επέλευση του συμβάντος, λόγω των καταβληθεισών υποχρεωτικώς εισφορών, υπό την ιδιότητα του μισθωτού εργαζόμενου, κατά τη διάρκεια πρηγουμένης περιόδου. Αυτό το πρόβλημα δεν τίθεται διαφορετικά αν ληφθεί επίσης υπόψη η παράγραφος 1 του στοιχείου Ι του παραρτήματος V του κανονισμού 1408/71, η οποία, αναφερόμενη στην προαναφερθείσα διάταξη και στη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, θεωρεί ως εργαζόμενο «κάθε πρόσωπο που υποχρεούται να καταβάλλει εισφορές υπό την ιδιότητα του μισθωτού». Πράγ-

ματι, το Δικαστήριο έκρινε ήδη, με την απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1976 επί της υποθέσεως 17/76, Brack (ECR. 1976, σ. 1450) ότι, χωρίς να περιορίζει τον ορισμό του όρου «εργαζόμενος» όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος α) του κανονισμού, αυτή η παράγραφος αποσκοπεί αποκλειστικά στο να προσδιορίσει το περιεχόμενο της υποπαραγράφου ii) της ιδίας παραγράφου ως προς τη βρετανική νομοθεσία, της οποίας οι τρόποι διαχειρίσεως ή χρηματοδοτήσεως επιτρέπουν να εξατομικευθούν κατ' αυτόν τον τρόπο τα καλυπτόμενα από τον ορισμό του κανονισμού πρόσωπα.

6 Όπως το τόνισε και η προαναφερθείσα απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1976, από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού 1408/71 προκύπτει ότι αυτός έχει εφαρμογή επί ορισμένων ομάδων προσώπων που, κατά το χρονικό σημείο επελεύσεως του κινδύνου, δεν έχουν την ιδιότητα του «μισθωτού εργαζόμενου» κατά την έννοια του εργατικού δικαίου. Θα ήταν αντίθετο προς το πνεύμα αυτών των διατάξεων και προς ένα από τους ουσιώδεις σκοπούς του κανονισμού, ο οποίος συνίσταται στο να διασφαλίζει στους εργαζόμενους που διακινούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας τα κεκτημένα δικαιώματα και πλεονεκτήματα, να αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού — προσδίδοντας στον ορισμό του όρου «εργαζόμενος» στενή ερμηνεία — κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, η ασφάλιση συνεχίζει να καλύπτει τους κινδύνους του ασφαλισμένου, ακόμα και αν αυτός δεν έχει πλέον την υποχρέωση να καταβάλλει εισφορές.

7 Πρέπει, επομένως, να δοθεί στο πρώτο ερώτημα η απάντηση ότι πρόσωπο το οποίο δικαιούται, κατά τη νομοθεσία κράτους μέλους, τις καλυπτόμενες από τον κανονισμό 1408/71 παροχές, βάσει των εισφορών που ήταν υποχρεωμένο να καταβάλλει προηγουμένως, δεν χάνει την ιδιότητα του «εργαζομένου», κατά την έννοια των κανονισμών 1408/71 και 574/72, εκ μόνου του γεγονότος ότι κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου δεν κατέβαλλε εισφορές και δεν ήταν υποχρεωμένος να το πράξει.

8 Ο όρος «νομοθεσία», του οποίου ζητείται η ερμηνεία με το τρίτο ερώτημα, απαντάται σε μεγάλο αριθμό διατάξεων των δύο αυτών κανονισμών. Αναφέρεται μεταξύ των ορισμών του άρθρου 1 του κανονισμού 1408/71 προς το σκοπό εφαρμογής του κανονισμού. Ακόμα και αν το ερμηνευτικό πρόβλημα που εγείρει το ερώτημα δεν βρίσκει ρητώς την απάντηση σ' αυτό τον ορισμό, η ίδια η ύπαρξη μιας τέτοιας γενικής διατάξεως συνεπάγεται ότι η απάντηση πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να στηρίζεται σε ομοιόμορφη ερμηνεία. Με την απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 1973 επί της υποθέσεως 51/73, Smieja (ECR. 1973, σ. 1212), το Δικαστήριο ερμήνευσε τον όρο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος i), του κανονισμού 1408/71, υπό την έννοια ότι περιλαμβάνει τις κοινοτικές διατάξεις που αφορούν τα θέματα που θίγει η παράγραφος 1. Αυτό το συμπέρασμα στηριζόταν, μεταξύ άλλων, στη σκέψη ότι τα δικαιώματα για τα οποία πρόκειται

απορρέουν συχνά όχι από τη μόνη εθνική νομοθεσία, αλλά από την εν λόγω νομοθεσία σε συνδυασμό με την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση. Αυτή η σκέψη εφαρμόζεται ομοίως στην υπό κρίση υπόθεση. Πράγματι, η ανάγκη προβλέψεως περιοριστικού κανόνα, όπως ο κανόνας του άρθρου 8 του κανονισμού 574/72, εξηγείται ακριβώς από την επέκταση των δικαιωμάτων του ενδιαφερομένου που προκύπτουν από άλλες διατάξεις των δύο κανονισμών.

9 Πρέπει, επομένως να δοθεί στο τρίτο ερώτημα η απάντηση ότι η έκφραση «νομοθεσίες δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών» που απαντάται στο άρθρο 8 του κανονισμού 574/72 πρέπει να νοείται ως περιλαμβάνουσα και τις διατάξεις των κοινοτικών κανονισμών.

10 Με το έκτο ερώτημα ερωτάται στην ουσία αν η υποχρέωση, όπως αναφέρεται στη δεύτερη φράση του άρθρου 86 του κανονισμού 1408/71, η οποία επιβάλλει σε αρχή κράτους μέλους, διαφορετικού από αυτό όπου εδρεύει η αρμόδια αρχή, να διαβιβάζει προς την τελευταία τις αιτήσεις που υποβάλλονται στην πρώτη, εξακολουθεί να υφίσταται, ακόμη και όταν η αίτηση υποβάλλεται μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης από τη νομοθεσία της αρμόδιας αρχής προθεσμίας.

11 Αυτό το ερμηνευτικό πρόβλημα προκύπτει από το ότι η δεύτερη φράση του άρθρου 86 αναφέρεται στην πρώτη φράση αυτού του άρθρου και αυτή δεν αφορά παρά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αίτηση υποβλήθηκε εντός της προβλεπόμενης από τη νομοθεσία της αρμόδιας αρχής προθεσμίας. Όμως, το άρθρο 86 δεν απονέμει στην αρχή που έλαβε την αίτηση την εξουσία να κρίνει το παραδεκτό της, σύμφωνα με τη νομοθεσία της αρμόδιας αρχής. Σ' αυτή την τελευταία εναπόκειται να αποφασίσει αν η αίτηση υποβλήθηκε εμπροθέσμως, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τον κανόνα της πρώτης φράσεως του άρθρου 86. Η αρχή που έλαβε την αίτηση οφείλει, κατά συνέπεια, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια αρχή, σύμφωνα με την περιεχόμενη στη δεύτερη φράση του εν λόγω άρθρου διάταξη.

12 Πρέπει, επομένως, να δοθεί στο έκτο ερώτημα η απάντηση ότι το άρθρο 86 του κανονισμού 1408/71 έχει την έννοια ότι, όταν αίτηση, δήλωση ή προσφυγή υποβάλλεται σε αρχή, σε φορέα ή σε δικαστήριο κράτους μέλους, διαφορετικού από αυτό βάσει της νομοθεσίας του οποίου πρέπει να χορηγηθεί η παροχή, η εν λόγω αρχή, ο φορέας ή το δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα για να εκτιμήσει το παραδεκτό της αιτήσεως, δηλώσεως ή προσφυγής για την οποία πρόκειται. Αυτή η αρμοδιότητα ανήκει αποκλειστικά στην αρχή, στο φορέα ή στο δικαστήριο του κράτους μέλους, βάσει της νομοθεσίας του οποίου πρέπει να χορηγηθεί η παροχή και στην οποία αρχή, φορέα ή δικαστήριο πρέπει εν πάση περιπτώσει να διαβιβαστεί η αίτηση, η δήλωση ή η προσφυγή.

Επί των ερωτημάτων 2, 4 και 5

13 Το δεύτερο και το τέταρτο ερώτημα αποβλέπουν στο να προσδιορισθεί το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 8 του κανονισμού 574/72, όσον αφορά παροχές μητρότητας, όπως οι επίμαχες στην προκειμένη περίπτωση, το δε πέμπτο ερώτημα αφορά το κύρος του άρθρου 8, όπως θα ερμηνευθεί από το Δικαστήριο σε απάντηση των δύο άλλων ερωτημάτων.

14 Το άρθρο 8 του κανονισμού 574/72 έχει ως εξής:

«Αν εργαζόμενος ή μέλος της οικογενείας του δικαιούται παροχών μητρότητας κατά τις νομοθεσίες δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών, οι παροχές αυτές πραγματοποιούνται αποκλειστικά κατά τη νομοθεσία του κράτους μέλους, στο έδαφος του οποίου έλαβε χώρα ο τοκετός ή, αν ο τοκετός δεν έλαβε χώρα στο έδαφος ενός από αυτά τα κράτη μέλη, αποκλειστικά κατά τη νομοθεσία του κράτους μέλους, στην οποία ο εργαζόμενος αυτός υπήχθη τελευταία.»

15 Η εν λόγω διάταξη είναι κανόνας εφαρμογής του άρθρου 12 του κανονισμού 1408/71. Το τελευταίο αυτό άρθρο, που τιτλοφορείται «απαράδεκτο σωρεύσεως των παροχών», ορίζει, μεταξύ άλλων στην παράγραφο 1, ότι ο κανονισμός «δεν δύναται να παρέχει ή να διατηρεί δικαίωμα λήψεως περισσοτέρων παροχών της ίδιας φύσεως που αφορούν την ίδια περίοδο υποχρεωτικής ασφαλίσεως». Ακόμα και αν, σύμφωνα με τη διατύπωσή του, το άρθρο 8 του κανονισμού 574/72 αποτελεί κανόνα που αφορά τον εφαρμοστέο νόμο, εμπίπτει, κατά συνέπεια, και στο πλαίσιο των διατάξεων οι οποίες, σύμφωνα με την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1408/71, αποσκοπούν στο να αποφεύγονται οι αδικαιολόγητες σωρεύσεις.

16 Οι επίμαχες στην κύρια δίκη παροχές είναι επιδόματα χορηγούμενα για ορισμένη περίοδο πριν και μετά τον τοκετό. Ακόμα και αν η διάρκεια αυτής της περιόδου και το χορηγούμενο εβδομαδιαίο ή ημερήσιο ποσό ποικίλλουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, η χορήγηση των παροχών στηρίζεται στην ίδια ιδέα της προστασίας της μητέρας και του τέκνου. Η γυναίκα πρέπει να απολαύει περιόδου αναπαύσεως ή αδείας και τα καταβαλλόμενα επιδόματα χρησιμεύουν στο να αντικαταστήσουν, τουλάχιστον εν μέρει, τον ενδεχομένως λαμβανόμενο από τη γυναίκα μισθό κατ' αυτή την περίοδο.

17 Υπό το φως αυτών των σκοπών πρέπει να δοθεί η απάντηση ως προς το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 8. Η σώρευση παροχών δεν πραγματοποιείται παρά στο μέτρο που η αίτηση λήψεως παροχών μπορεί στην πραγματικότητα να ικανοποιηθεί με την εφαρμογή νομοθεσιών δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών. Το να

δοθεί στο άρθρο 8 πιο εκτεταμένη εφαρμογή θα μπορούσε, πράγματι, όπως ορθώς τόνισε η Επιτροπή, σε περιπτώσεις όπως η προκειμένη, να καταλήξει στο να μη λάβει η ενδιαφερομένη κανένα επίδομα. Ένα τέτοιο αποτέλεσμα του κανόνα περί μη σωρεύσεως θα ήταν αντίθετο προς τους στόχους των κανονισμών. Οι ίδιες σκέψεις και, κυρίως, η διατύπωση του προαναφερθέντος άρθρου 12 του κανονισμού 1408/71 υποστηρίζουν την εναλλακτική λύση α) του τετάρτου ερωτήματος που αφορά το πρόβλημα το οποίο ανέκυψε λόγω των διαφορών των περιόδων χορηγήσεως παροχών που προβλέπουν οι νομοθεσίες των κρατών μελών. Αυτή η εναλλακτική λύση θα μπορούσε, είναι αληθές, να έχει ως αποτέλεσμα ένα πρόσωπο, αφού εξαντλήσει τη διάρκεια του δικαιώματος παροχών μητρότητας που παραχωρεί το κράτος, όπου έλαβε χώρα ο τοκετός, να απολαύει για μια συμπληρωματική περίοδο, των παροχών που χορηγεί άλλη νομοθεσία στην οποία είχε υπαχθεί και η οποία, για λόγους προστασίας της μητέρας και του τέκνου, χορηγεί μεγαλύτερη περίοδο αδείας. Ένα τέτοιο αποτέλεσμα δεν θα μπορούσε, ωστόσο, να χαρακτηρισθεί ως «αδικαιολόγητη σώρευση» και ακόμη, ελλείψει ρητής διατάξεως κατ' αυτή την έννοια, δεν μπορεί να τεκμαίρεται ότι αποκλείεται από το άρθρο 8 του κανονισμού 574/72.

18 Πρέπει, επομένως, να δοθεί στο δεύτερο και τρίτο ερώτημα η απάντηση ότι το άρθρο 8 του κανονισμού 574/72 εφαρμόζεται μόνο στο μέτρο που η αίτηση της ενδιαφερομένης μπορεί στην πραγματικότητα να ικανοποιηθεί με την εφαρμογή των νομοθεσιών δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών, και αποκλειστικά ως προς την περίοδο για την οποία η αιτούσα μπορεί να αξιώσει το ευεργέτημα των παροχών βάσει της νομοθεσίας που ορίζει αυτό το άρθρο.

19 Η αμφιβολία ως προς το κύρος του άρθρου 8, που εκφράζεται στο πέμπτο ερώτημα, αφορά αποκλειστικά την περίπτωση κατά την οποία το εν λόγω άρθρο θα είχε ως αποτέλεσμα να αποκλείσει το ευεργέτημα της αιτούσας επί των παροχών σε ένα κράτος μέλος, διαφορετικό από το κράτος όπου έλαβε χώρα ο τοκετός. Αυτό το ερώτημα εξηγείται από τις αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία του άρθρου 8 που ο παραπέμπων δικαστής εξέφρασε με τα ερωτήματα 2 και 4. Όμως, σχετικώς, λαμβανομένων υπόψη των λύσεων που έγιναν δεκτές στις δοθείσες σ' αυτά τα ερωτήματα απαντήσεις, η αντιμετωπιζομένη περίπτωση θα εμφανιζόταν μόνον όταν οι άλλες διατάξεις του κανονισμού 1408/71 θα οδηγούσαν, ελλείψει αναδρομής στο άρθρο 12 αυτού του κανονισμού και στο άρθρο 8 του κανονισμού 574/72, σε σωρεύσεις παροχών προδήλως αδικαιολόγητες.

20 Μπορεί, επομένως, να δοθεί σ' αυτό το ερώτημα η απάντηση ότι από την εξέταση των υποβληθέντων ερωτημάτων δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του άρθρου 8 του κανονισμού 574/72.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε, με Διάταξη της 11ης Σεπτεμβρίου 1979, το National Insurance Commissioner, αποφαίνεται:

1) Οι κανονισμοί του Συμβουλίου 1408/71, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και τις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, και 574/72, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71, έχουν την έννοια ότι πρόσωπο το οποίο δικαιούται, κατά τη νομοθεσία κράτους μέλους, τις καλυπτόμενες από τον κανονισμό 1408/71 παροχές, βάσει των εισφορών που ήταν υποχρεωμένο να καταβάλλει προηγουμένως, δεν χάνει την ιδιότητα του «εργαζομένου», κατά την έννοια των κανονισμών 1408/71 και 574/72, εκ μόνου του γεγονότος ότι, κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου, δεν κατέβαλλε εισφορές και δεν ήταν υποχρεωμένο να το πράξει.

2) Η έκφραση «νομοθεσίες δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών», που απαντάται στο άρθρο 8 του κανονισμού 574/72, πρέπει να νοείται ως περιλαμβάνουσα και τις διατάξεις των κοινοτικών κανονισμών.

3) Το άρθρο 86 του κανονισμού 1408/71 έχει την έννοια ότι, όταν αίτηση, δήλωση ή προσφυγή υποβάλλεται σε αρχή, σε φορέα ή σε δικαστήριο κράτους μέλους, διαφορετικού από αυτό βάσει της νομοθεσίας του οποίου πρέπει να χορηγηθεί η παροχή, η εν λόγω αρχή, ο φορέας ή το δικαστήριο δεν έχει αρμοδιότητα για να εκτιμήσει το παραδεκτό της αιτήσεως, δηλώσεως ή προσφυγής για την οποία πρόκειται. Αυτή η αρμοδιότητα ανήκει αποκλειστικά στην αρχή, στο φορέα ή στο δικαστήριο του κράτους μέλους, βάσει της νομοθεσίας του οποίου πρέπει να χορηγηθεί η παροχή και στην οποία αρχή, φορέα ή δικαστήριο πρέπει εν πάση περιπτώσει να διαβιβαστεί η αίτηση, η δήλωση ή η προσφυγή.

4) Το άρθρο 8 του κανονισμού 574/72 έχει την έννοια ότι εφαρμόζεται μόνο στο μέτρο που η αίτηση της ενδιαφερομένης μπορεί στην πραγματικότητα να ικανοποιηθεί με την εφαρμογή των νομοθεσιών δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών, και αποκλειστικά ως προς την περίοδο για την οποία η αιτούσα μπορεί να αξιώσει το ευεργέτημα των παροχών βάσει της νομοθεσίας που ορίζει αυτό το άρθρο.

5) Από την εξέταση των υποβληθέντων ερωτημάτων δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του άρθρου 8 του κανονισμού 574/72.

Touffait Pescatore Due

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 22 Μαΐου 1980.

Ο Γραμματέας
A. Van Houtte

Ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος
A. Touffait